

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Smrečany

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty na roky 2009 - 2011 ako programové rozpočty (ďalej aj „PR“) a preveriť realizáciu činností - príprava na implementáciu, štandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (resp. úpravu existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie - v procese implementácie programového rozpočtovania.

Predmetom kontrolnej akcie bola príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu, monitorovanie a hodnotenie, ako aj zhodnotenie pripravenosti a realizácie zavedenia programového rozpočtovania a plnenia stanovených cieľov a zámerov jednotlivých programov obce.

Kontrola bola vykonaná v Obci Smrečany, za obdobie rokov 2008 a 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu

Rozpočet subjektu územnej samosprávy, rozpočtový proces, ako aj pravidlá rozpočtového hospodárenia upravoval zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Dňom 01.09.2007 nadobudla účinnosť novela tohto zákona, ktorou sa zaviedlo programové rozpočtovanie v subjektoch územnej samosprávy od roku 2009.

Ministerstvo financií SR usmernilo prípravu a realizáciu implementácie programového rozpočtovania v podmienkach miestnej a regionálnej územnej samosprávy vydaním niektorých dokumentov, ako bol napríklad „Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy“ (ďalej len „Manuál“). Manuál obsahoval postupnosť základných krokov pri implementácii programového rozpočtovania v podmienkach subjektov územnej samosprávy.

Návrh programového rozpočtu obce Smrečany na rok 2009 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva (ďalej len „ObZ“) zo dňa 16.12.2008. V súvislosti s programovým rozpočtovaním výdavkov na rok 2009, obec vychádzala z viacročného rozpočtu na roky 2009-2011.

Kontrolou bolo zistené, že obec nevypracovala časový harmonogram, ani regulačný rámec (t.j. smernica, všeobecne záväzné nariadenie, alebo iný dokument) pre implementáciu programového rozpočtovania v procese jeho zavádzania. Obec mala vypracovaný plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2009-2015.

Programový rozpočet na rok 2009 pozostával z 12 programov, ktoré boli vnútorne členené na podprogramy, s uvedením zámeru a cieľa, ako aj s komentárom k jednotlivým podprogramom a v súlade s postupom, ktorý vyplýval z Manuálu.

2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového rozpočtu tvoria kľúčový nástroj pre komunikáciu medzi samosprávou a obyvateľmi obce a pre verejnú kontrolu samosprávy.

Účelom monitorovania je porovnávanie očakávaných hodnôt stanovených v merateľných ukazovateľoch so skutočnosťou z dôvodu kontinuálneho zabezpečenia informácií o plnení, resp. neplnení merateľných ukazovateľov - teda zámerov a cieľov - pričom monitorovanie sa vykonáva najmenej jedenkrát ročne, no vždy ku dňu 30.06. počas rozpočtového roka. Výsledky monitorovania spracované v monitorovacej správe sú využiteľné na operatívne riešenie zistených nedostatkov, správa sa dokladá k polročnému hodnoteniu finančného plnenia rozpočtu.

Obec v roku 2009 nevypracovala monitorovaciu správu.

Koncoročné hodnotenie plnenia programového rozpočtovania obsahuje hodnotiacu správu, ktorá je súčasťou záverečného účtu obce - v čase ukončenia tejto kontroly nebol návrh záverečného účtu obce za rok 2009 schválený, podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obec prerokuje najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

3. Záver - zhodnotenie pripravenosti a realizácie zavedenia programového rozpočtu

Obec bola pripravená na implementáciu programového rozpočtu na rok 2009. Prevereníím agendy PR na rok 2009 bolo zistené, že obec nemala vypracovaný časový harmonogram a ani regulačný rámec implementácie PR, čím nebola splnená štandardizácia rozpočtového procesu. Naproti tomu obec vytvorila programovú štruktúru a formulovala zámery a ciele pre jednotlivé programy a podprogramy.

Obec nevypracovala monitorovaciu správu a v čase ukončenia výkonu tejto kontroly nevykonala hodnotenie programov obce.

Zhrnutie

Kontrola preukázala, že obec konala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď programový rozpočet bol zavedený od roku 2009. Obec nemala vypracovaný časový harmonogram ani regulačný rámec implementácie PR a nevykonala monitorovanie a hodnotenie plnenia programov obce.